

[Hagen Hagensen]

godt være med til – og det ved ministeren – at drøfte ting, der virkelig kan hjælpe noget, men disse småting og lapper og ringer, og hvad det nu er for noget, duer bare ikke, og så må vi altså simpelt hen lade være med det.

Hr. Anders Poulsen og jeg skal nok finde ud af selv at drøfte, hvor meget vi er forbrødrede og lignende, vi behøver ikke ministerens hjælp, vi klarer os godt foruden.

Anders Poulsen (V):

Jeg takker naturligvis for ministerens interesse for venstres skattelovsforslag. Jeg vil også godt allerede nu gøre ministeren bekendt med, at hans bedømmelse af disse forslag – jeg kunne næsten sige: naturligvis – er helt urealistisk og ganske forkert, og det tror jeg ministeren vil sande, når vi fremsætter de pågældende forslag her i folketingsalen. Så vil vi vise ministeren, at de hænger ganske udmærket sammen. Venstres forslag vil i modsætning til de forslag, som skatteministeren og hans forligspartier nu ruller frem, vise, at i den situation, samfundsøkonomien og erhvervslivet står i i øjeblikket, har de netop behov for skattelettelser af den størrelsesorden, som venstre fremsætter forslag om. Men jeg takker for ministerens interesse. Vi vil vende tilbage til ham.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af:

Forslag til lov om fremskyndet tilbagebetaling af visse afgifter.

(Lovforslag nr. L 14. Fremsat 9/10 80).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erenbjerg (S):

Det foreliggende lovforslag er en del af en helhed, nemlig den helhed, der udgøres af regeringens erhvervsfremmende foranstaltninger. Lovforslaget tager særlig sigte på vore eksporterende virksomheder samt på virksomheder med et uforholdsmæssigt stort energiforbrug.

Eksporterhvervenes likviditet forbedres ganske betydeligt ved lovforslagets gennemførelse. Denne likviditetsforbedring opnås gennem en fremskyndelse af tilbagebetalingen af moms fra 3 måneder til 1 måned. Virksomhederne kan hver måned få tilbagebetalt et beløb, der svarer til virksomhedernes gennemsnitlige tilgodehavende. Virksomheder med et uforholdsmæssigt stort energiforbrug får ifølge lovforslaget mulighed for at få energiafgifterne tilbagebetalt månedsvis.

Lovforslaget vil indebære en likviditetsforbedring for vore eksportvirksomheder og for virksomheder med et stort energiforbrug i størrelsesordenen 0,9 mia kr. eller en omkostningslettelse på 160 mill. kr. ved et renteniveau på 18 pct. p. a.

Socialdemokratiet kan anbefale lovforslaget, der er en støtte af vor eksport og et forslag, som erhvervslivets organisationer ved drøftelser med regeringen har prioriteret meget højt.

Anders Poulsen (V):

Jeg har ikke mange kommentarer til det fremsatte lovforslag. Jeg kan begrænse mig til at sige, at lidt jo altså også har ret, og lidt er trods alt bedre end ingenting. Det fremsatte forslag er trods alt et skridt i den rigtige retning. Jeg kan sige, at venstre vil se positivt på forslaget under udvalgsbehandlingen.

Gammelgaard (KF):

De små lettelser, der her er tale om, vil omfatte i alt ca. 13.000 virksomheder, heraf ca. 10.000 virksomheder under ordningen vedrørende tilbagebetalingen af energiafgifterne.

Lovforslaget får vor støtte, men der er ikke grund til de store jubelråb. Det er regeringen selv, der har påført erhvervslivet de byr-

[Gammelgaard]

der, som man nu letter en smule. De gennemførte afgiftsforhøjelser har skabt de likviditetsproblemer, som man nu erkender er for store. Der er således tale om to skridt tilbage og ikke engang et halvt frem.

I øvrigt tilsiger den almindelige økonomiske situation, som det hedder i en henvendelse, vi har modtaget i dag fra Danmarks Fiskeindustri- og Eksportforening, at man behandler eksportvirksomhederne i hvert fald lige så gunstigt som hjemmemarkedsvirksomhederne i relation til likviditet og kredit. Lovforslaget bør ændres i den retning, og jeg mener, at der skal ses meget nøje på denne problemstilling under udvalgsarbejdet.

Generelt burde der gås betydelig mere gennemgribende til værks, hvis man skal føre en resultatrigt aktiv erhvervsfremmepolitik. Det konservative folkeparti har fremsat en lang række forslag, f. eks. om lettelse af beskatningen af produktionsapparatet og om, at der bør indføres adgang til dobbelt moms-godtgørelse ved anskaffelse af maskiner til produktionsformål, ved nybyggeri eller ombygning af produktionsbygninger, ved omkostninger til forskningsprojekter og produktudvikling. Forslaget, jeg her nævner, vil ikke mindst være igangsættende for nye og nyere virksomheder, der endnu ikke har fuldt udbytte af afskrivningsreglerne, fordi indtjeningen er for lille. Her kunne skatteministeren få en god idé, der virkelig vil betyde noget for igangsætningen i det danske erhvervsliv.

Dohrmann (FP):

Jeg ved ikke, hvor mange af tilhørerne, som sidder oppe på pladserne, der har holdt ud til at høre 4 socialdemokratiske ordførere og nu sidst hr. Erenbjerg sige, at forslaget var et led i regeringens erhvervsfremmende foranstaltninger. For at folk ikke skal gå herfra med et helt forkert indtryk, vil jeg oplyse, at de erhvervsfremmende foranstaltninger går ud på at bøde lidt på alle de dumheder, man har lavet førhen. Man har f. eks. forhøjet energiafgiften, man har forhøjet momsen, og det er altså det, man nu forsøger at bøde en lille smule på.

Jeg skal meddele, at fremskridtspartiet kan støtte det beskudne forslag, der ligger her.

Rahbæk Møller (SF):

Det er glædeligt at se, at regeringen også tager hensyn til beskæftigelsen. Det foreliggende forslag vil stærkt forøge toldvæsenets administration, og det er da også anført i bemærkningerne til forslaget, at det vil koste 4 mill. kr. at administrere, hvoraf de 3 mill. kr. hidrører fra den fremskyndede tilbagebetaling af energiafgifterne.

Socialistisk folkeparti har intet principielt imod at forøge beskæftigelsen i den offentlige sektor, men vi mener nu nok, at det kunne være mere rimeligt at foretage egentlige serviceforbedringer i stedet for blot at forøge administrationen. Dertil kommer, at vi langt fra er sikre på, at det nævnte beløb er tilstrækkeligt. Vi er bange for, at forslaget gennemførelse også vil medføre et hårdere arbejdstempo for de ansatte og en almindelig svækkelse af toldvæsenets arbejde.

Vi har for så vidt intet at indvende mod forslaget intentioner. Der er ikke noget galt i, at virksomhederne får de penge, de alligevel skal have, lidt tidligere. Men vi vil godt arbejde for, at det får en mere administrerbar udformning, specielt hvad angår tilbagebetaling af energiafgifterne.

Jeg vil derfor godt spørge ministeren, om man har overvejet andre administrative løsninger, hvad angår tilbagebetalingen af energiafgifterne. Har man f. eks. overvejet at understyre erhvervsdrivende, der kan købe afgiftsfrit, med særlige legitimationskort? Det er en ordning, der tidligere er blevet benyttet, bl. a. dengang man havde omsen.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal kun sige, at jeg er glad for og tilfreds med, at ministeren har fremsat et lovforslag, der skal fremskynde tilbagebetalingen af de afgifter, som erhvervslivet skal erlægge ved indkøb, men som det ikke er meningen at det skal tynges af. Om det kan gøres administrativt lettere, tvivler jeg meget på, når vi samtidig skal holde styr på, at det ikke kommer uvedkommende til gode. Hvis det virkelig er lykkedes for socialistisk folkeparti at løse cirklens kvadratur og lave en administration, der ikke koster noget, så synes jeg sandelig, vi skal se på det, men jeg tror ærlig talt ikke på det.

Jeg har selv nogle mindre spørgsmål, jeg godt vil have drøftet i udvalget, men det går

[Bernhard Baunsgaard]

jeg ud fra at vi kan se på, det plejer vi jo at kunne blive enige om.

Bollmann (CD):

Også dette forslag kan jeg på CDs vegne give tilslutning til. Vi finder det rigtigt og rimeligt at støtte eksporterhvervene og de særlig energitunge virksomheder likviditetsmæssigt.

Jeg finder anledning til at rose hr. Anders Poulsen for hans indlæg, der var både kort og klart. Det kunne han med fordel have anvendt ved behandlingen af de foregående lovforslag.

Jeg vil godt sige til hr. Rahbæk Møller, at den ordning, han foreslår, vil være alt andet end en administrativ lempelse eller lettelse. Men det kan godt være, at jeg har misforstået det. Jeg blev ikke rigtig klar over, om hr. Rahbæk Møller ønskede en større udvidelse af toldvæsenets personalerammer. Jeg beklager, at jeg tog ordet ud af munden på ministeren på dette område, men jeg har selv været med til at prøve den ordning, og det er håbløst, i hvert fald så vidt jeg erindrer.

Wilhelm (VS):

Vi har været imod de momsforhøjelser og de energiafgifter, dette forslag på en eller anden forskruet måde drejer sig om. Men det bliver i hvert tilfælde ikke rimeligere af, at man går hen og laver kompensationer lige præcis for nogle eksporterende virksomheder, så vi har ikke noget som helst tilovers for dette forslag.

Jeg vil da godt benytte lejligheden til at spørge ministeren, om det er hans agt også at sørge for, at momsindbetalingerne og energiafgifternes indbetaling sker månedsvi. Det er det ikke, kan jeg se, og det er jo beklageligt.

Det pudsige er, at hver gang vi har fremholdt, hvor meget subsidium der lå i, at disse virksomheder fik 4½ måneds gennemsnitlig henstand med nogle meget store offentlige beløb, så har erhvervslivet sagt: det er der overhovedet ikke noget subsidium i. Men nu kommer altså de samme erhvervslivsrepræsentanter og siger: det ville være en hjælp, og det ville være erhvervsstøtte, og vi betragter det som en del af erhvervsstøtten at få en hurtigere tilbagebetaling af disse ting. Det er jo præcis den samme likviditets- og renteef-

fekt, der er tale om. Der ligger milliardsubsidier til erhvervslivet i den 4½ måneds gennemsnitlige henstand, det har med disse beløb den ene vej. Den eneste logiske sammenhæng, hvori dette ville have nogen rimelighed, var selvfølgelig, hvis det blev symmetrisk, hvad man i mange andre sammenhænge taler så meget om inden for skatte- og afgiftspolitikken.

Så vil jeg drille ministeren med at spørge, om han i sit provenutab har indregnet det motiv, der her ligger til ekstrordinære spekulationslukninger. Man kan oven i købet få disse penge forskudsvis tilbagebetalt, altså før man overhovedet har haft udgiften, så vidt jeg kan se på forslaget – ja, det står der. Den fidus, hvis det er rigtigt læst, kan da godt være fristende for nogle. Man kan simpelt hen få det beløb forskudsvis tilbagebetalt ud fra et gennemsnit af tidligere måneders tilgodehavender. Jeg går ud fra, at ministeren nu lader sig informere om, hvorvidt det er en rigtig fortolkning, for i så fald ligger der da klart et udmærket motiv til at lave en spekulationslukning og tjene – det skal jo helst være mindst de 30.000 kr., der er tale om.

Endelig er der ministerens Rooseveltcitater, hvis jeg må have lov til at kommentere det. Det minder mig om historien om Bertolt Brecht, der fyldte alle sine tyske stile med Goethecitater. De var falske alle sammen, naturligvis, det var Brechts måde at give sine egne meninger en vis autoritet på, og det var da meget skægt. Det skæge var, at der ikke var én af hans tysklærere, der nogen sinde turde gå i clinch med ham på de Goethecitater, for så skulle de jo læse hele produktionen. Jeg vil ikke på nogen måde sammenligne skatteministeren med Bertolt Brecht, så derfor vil jeg ikke afvise, at hans Rooseveltcitater kan være korrekte. Det var til gengæld et af den slags, som halvdelen af menneskeheden har brugt jævnligt, og sidst jeg så det anvendt, var såmænd i Ekstra Bladet i går – dér blev det tillagt Preben Elkjær.

(Kort bemærkning).

Anders Poulsen (V):

Jeg vil gerne have lov til at takke hr. Bollmann for hans kompliment, men jeg er næsten nødt til at sige til hr. Bollmann, at der var nu altså langt mere behov for, at CDs

[Anders Poulsen]

ordførere er lidt mere konsekvente, når de udtaler sig fra denne talerstol. Jeg kan begrænse mig til at tænke tilbage på CDs ordførertaler, da vi drøftede skattelovsforslag i december 1979. Den tone, der anvendes af CD nu, er en ganske anden.

Det får mig til at sige med hensyn til de rønnebær, vi talte om med skatteministeren for lidt siden, at her har vi vel nok bevist for, at disse rønnebær ikke alene er nogle små, røde bær, men de er altså også direkte giftige.

Flygaard (DR):

På mit partis vegne skal jeg anbefale det foreliggende forslag om en likviditetslem-pelse.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Det var VS' ordførers bemærkning om den 4½ måneders gennemsnitlige likviditet. Jeg skal ikke stå her og holde et langt foredrag, det kan være, vi kan klare det i udvalget, men jeg må altså anbefale VS at sætte sig ind i, hvordan momsbetalingsreglerne er.

Op så kunne jeg måske spørge hr. Wilh-jelm, om han nogen sinde har hørt om fak-turaer, der er blevet betalt senere end dagen efter, at de er blevet afsendt.

(Kort bemærkning).

Bollmann (CD):

Når hr. Anders Poulsen konstaterer, at tonen er en anden i dag, end den var i december, så synes jeg, det er et fremskridt. Det, det drejer sig om her, er erhvervsskatte-lettelser. Det, der var tale om i december, var erhvervsskattestramninger.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Jeg er ikke alt for botanisk sagkyndig, men der er nu en del, der tyder på, at det er, når rønnebærrene kommer ned i venstres sure mave, at de bliver giftige, og ikke så længe de hænger på træerne. Men det drejer sig ikke så meget om det som om de be-mærkninger, der er faldet fra forskellige ord-førere.

Jeg vil for det første gerne sige til hr. Gammelgaard, at der i sidste folketingssam-ling er stillet en række onsdagsspørgsmål til

mig her i folketingssalen om, hvad jeg ville gøre for at lette likviditeten specielt for er-hvervsgartnere og specielt for fiskere, altså de egentlig energitunge virksomheder. Jeg ved ikke, hvad det er for forestillinger, hr. Gammelgaard har gjort sig, men det står nu ingen steder skrevet, at man automatisk skal have en likviditetsforbedring i kraft af de momsregler og de afgiftsregler, der i øvrigt gælder her i samfundet. Men vi har altså nogle meget lempelige betalingsvilkår, og derfor er det også rigtigt, hvad hr. Wilh-jelm siger, at man i kraft af disse meget lempelige betalingsvilkår har sikret en ganske positiv likviditet for erhvervslivets virksomheder.

Det er også klart, at i forbindelse med energiafgifterne er der sket en, skal vi sige indskrænkning i den positive side heraf, men der er mig bekendt ikke ret mange virksom-heder, der er kommet i en negativ afviklings-eller afregningssituation. Det gælder selvføl-gelig ikke de egentlige eksportvirksomheder, som også er omfattet af dette forslag. Men i øvrigt er der ikke, heller ikke for så vidt an-går erhvervsgartnerne, nogen, der er kommet i en egentlig negativ afregningssituation med det offentlige. Alligevel må vi erkende, at en række af disse virksomheder, som i høj grad er eksportorienterede, har behov for at få den likviditetslettelse, der ligger i den nuvæ-rende afregning. Derfor har vi altså også er-klæret os parate til at finde en løsning på problemet.

Opgaven har været på den ene side at sikre, at i hvert fald den allerstørste del af er-hvervsgartnerne kunne komme ind under ordningen, at de egentlig energitunge virk-somheder kunne komme ind under ordnin-gen, på den anden side at sikre, at det ind-skrænkede sig til et antal virksomheder, som det var muligt at underkaste en manuel be-handling. Jeg må bedrøve hr. Rahbæk Møl-ler med, at der næppe er nogen mere prak-tisk måde at klare dette på end den, lovforslaget foreslår, nemlig en manuel og hurtig tilbagebetaling af afgifterne og en særlig ord-ning for eksportvirksomhederne. Jeg skal erkende, at der er administrative omkostnin-ger forbundet med dette forslag, men jeg mener på den anden side, at hensynet til disse i høj grad eksportorienterede virksomheder taler for, at vi bærer disse omkostninger og herigennem bedrer disse virksomheders kon-

[Ministeren for skatter og afgifter]

kurrencemæssige vilkår på de udenlandske markeder.

Hr. Wilhjelm gjorde sig nogle overvejelser omkring spekulationsafvikling af virksomheder. Jeg må tilstå, at jeg af og til har lidt svært ved at følge hr. Wilhjelm's undertiden lidt snørklede tankegang. Jeg ved, at hr. Wilhjelm generelt set er imod – jeg overraskes altid, når hr. Wilhjelm er for noget – men her er vi altså i en situation, hvor vi kan lette likviditeten for eksportvirksomheder. I stedet for at gå positivt ind for et sådant forslag fortaber hr. Wilhjelm sig i mulighederne for, at man skulle indgå i en spekulationsafvikling for at få en tilbagebetaling eller – jeg forstod, at det var eksportvirksomhederne, der var tale om – et rentefrit lån.

Jeg har altså ikke rigtig fantasi til at forestille mig den situation, hr. Wilhjelm var inde på. Jeg vil gøre opmærksom på, at det drejer sig om virksomheder, der løbende har været og er i en negativ afregningssituation med toldvæsenet, det vil sige, at det er virksomheder, som faktisk er i funktion, og derfor har jeg umiddelbart meget svært ved at forestille mig, at der kan opstå nogen problemer. Men vel, vi må jo se på hr. Wilhjelm's eksempel, når vi kommer til udvalgsarbejdet.

Gammelgaard (KF):

Det, som skatteministeren her kommenterer vedrørende mine udtalelser i første runde, giver mig anledning til at komme med nogle enkelte bemærkninger.

Det ligger således, at vi har modtaget – det har skatteministeren sikkert også – en henvendelse fra Danmarks Fiskeindustri- og Eksportforening, hvor man hilser det velkommen, at der nu tages skridt til at nedbringe den likviditetsbelastning, afgiftssystemet medfører for eksportvirksomhederne. Man siger imidlertid, at det er skuffende at notere, at eksportvirksomhederne stadig væk diskrimineres betydeligt i forhold til hjemmemarkedsvirksomhederne. Det fremgår således af bemærkningerne til lovforslaget, at landbrugsvirksomheder i gennemsnit har en kredit på 305 dage, mens byvirksomheder i gennemsnit har 95 dages kredit med indbetalingen af momsen.

For eksportvirksomhederne er situationen omvendt, idet disse virksomheder igennem deres eksport opnår et tilgodehavende hos

toldvæsenet. Derved virker momsen som en likviditetsbelastning for disse virksomheder. Denne belastning foreslås nu fjernet ved skatteministerens forslag, hedder det i henvendelsen, og det må i sig selv hilses velkommen. Imidlertid virker det ejendommeligt, at eksportvirksomhederne stadig væk skal behandles betydeligt ringere end byerhvervene, for slet ikke at tale om landbrugets virksomheder. Det er altså denne henvendelse, denne problemstilling, jeg gerne vil have drøftet nøjere under udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Anders Poulsen (V):

Jeg synes næsten, at jeg er nødt til at videreføre skatteministerens og min diskussion om rønnebærrerne. Ministeren konstaterer, at de skulle være blevet sure, når de kom i venstres mave. Det er helt forkert, hr. minister. Nej, rønnebærrerne var sure, da de hang på træet, og når ministeren konstaterer disse sure rønnebær, så påtager ministeren sig nu rævens rolle, forstår jeg. Den rolle passer udmærket på ministeren over for forligspartierne.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Igen må jeg konstatere, at det kniber for hr. Anders Poulsen at høre efter. Jeg ved ikke rigtig, hvad jeg skal gøre, der er vel ikke nogen læge, man kan henvise hr. Anders Poulsen til, men vi må overveje det, for det er lidt af et problem.

Jeg sagde, at når rønnebærrerne kom ned i venstres sure mave, så blev de giftige. Det må være sådan, det hænger sammen, for ellers kan jeg ikke rigtig forstå, hvornår rønnebærrerne bliver giftige. Det er ikke, når de hænger på træerne. Men jeg har altså forstået de bemærkninger, hr. Anders Poulsen har gjort omkring dette med de giftige rønnebær, sådan, at de bliver giftige, når de kommer ned i venstres sure mave.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:**Tredje næstformand (Ove Jensen):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Udenrigsudvalget (13/10 80):

Udtræder: Kelm-Hansen (S)

Nyt medl.: Blendstrup (S)

Kulturudvalget (13/10 80):

Udtræder: Kelm-Hansen (S)

Nyt medl.: Blendstrup (S)

Det udenrigspolitiske nævn (13/10 80):

Udtræder: Kelm-Hansen (S)

Nyt medl.: Blendstrup (S)

Markedsudvalget (13/10 80):

Udtræder: Kelm-Hansen (S)

Nyt medl.: Blendstrup (S)

Nordisk Råd (14/10 80):

Udtræder: Otto Mørch (S)

Ny stedf. for Karen Dahlérup Andersen:

Hans Jørgen Jensen (S)

Udtræder: Hans Jørgen Jensen (S)

Ny stedf. for Egon Jensen: Otto Mørch (S)

Kommunaludvalget (14/10 80):

Udtræder: J. K. Hansen (S)

Ny stedf.: Lerke (S)

Landbrugs- og fiskeriudv. (14/10 80):

Udtræder: J. K. Hansen (S)

Ny stedf.: Lerke (S)

Udv. om offentlige arbejder (14/10 80):

Udtræder: Henning Jensen (S)

Nyt medl.: Lerke (S)

Indfødsretsudvalget (14/10 80):

Udtræder: Margrete Auken (SF)

Nyt medl.: Marianne Bentsen-Pedersen (SF)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 15. oktober 1980, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 15.28
